

ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XVI Міжнародної науково-практичної конференції

**"Військова освіта і наука:
сьогодення та майбутнє"**

ТОМ 2

27 листопада 2020 року

**За загальною редакцією
к.пед.н., доц., заслуженого працівника освіти України
генерал-майора Ігоря ТОЛОКА**

Київ – 2020

УДК 355(477)37
ББК 32.26.8-68.49

*Рекомендовано до друку Вченою радою Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол від 10.11.2020 № 4).*

Т30 Тези доповідей XVI Міжнародної науково-практичної конференції "Військова освіта і наука: сьогодення та майбутнє" Том 2 [Текст] / за заг. редакцією Ігоря Толока. – К. : ВІКНУ, 2020. – 186 с.

Опубліковано тези доповідей вчених, наукових і науково-педагогічних працівників Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка, інших вищих військових та вищих навчальних закладів України, вітчизняних закордонних фахівців із: технічних проблем озброєння і військової техніки та технологій подвійного призначення; актуальних проблем лінгвістичного забезпечення Збройних Сил України; актуальних питань гуманітарного та соціального розвитку Збройних Сил України; інформаційно-психологічної боротьби у воєнній сфері; сучасних інформаційно-комунікаційних технологій сектору безпеки і оборони України; фінансів; актуальних проблем військового права; актуальних проблем геопросторової підтримки військ; наукових проблем військової політології та морально-психологічного впливу; основних засад, принципів та технологій забезпечення кібербезпеки у воєнній сфері

Редакційна колегія:

Толок І.В., ген.-майор, к.пед.н., доц.,
Попков Б.О., п-к, к.військ.н., с.н.с.
Прохоров О.А., п-к, к.пед.н., доц.
Пампуха І.В., п-к, к.т.н., доц.
Гончарук Л.М., п-к, к.філол.н.
Сафін О.Д., д.психол.н., проф.
Жарков Я.М., к.і.н., доц.
Позняков О.П., п-к, к.філол.н., доц.
Мась Н.М., п-к, к.психол.н.
Сизов А.І., п-к, к.е.н.
Коропатнік І.М., п-к, д.ю.н., доц.
Савков П.А., п-к, к.т.н., доц.
Рижиков В.С., прац. ЗСУ, д.пед.н., проф.
Ленков С.В., прац. ЗСУ, д.т.н., проф.

© Військовий інститут Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2020

ЗМІСТ

Секція 6 ФІНАНСИ	11
Андрієнко О.О., Цюкало Л.В, Пустова О.Г. Актуальні питання вдосконалення грошового забезпечення в системі мотивації до військової служби в умовах проведення ООС.....	12
Артюшенко О.О., Мазур В.В. Актуальні питання обліку основних засобів та інших необоротних активів у військових частинах.....	13
Близнюк Н.М. Фінансування сектору безпеки та оборони України за стандартами НАТО	14
Блінов Ю.С., Гончаров В.П. Державна політика у сфері національної безпеки та оборони в Україні та кращі світові практики у взаємозв'язку із оборонним плануванням	15
Волошенко А.В. Інформаційні технології в освітньому процесі підготовки офіцерів запасу фінансово-економічного напрямку	17
Камбур І.В., Огнєв С.В. Сучасний стан автоматизації бухгалтерського обліку в бюджетній сфері	18
Кащук Н.В. Пенсійне забезпечення військовослужбовців в контексті пенсійної реформи в Україні.....	19
Кириленко І.В. Новації законодавчого регулювання матеріальної відповідальності військовослужбовців	20
Козаков О.А., Рудий М.М. Аспекти соціального захисту військовослужбовців в розрізі одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовців.....	22
Кузьмич О.І. Актуальні питання та перспективи поліпшення оплати праці працівників бюджетної сфери.....	23
Лантух О.П., Сергієнко Р.О. Обґрунтування рекомендацій щодо оптимізації витрат коштів на проведення бригадних тактичних навчань окремою бригадою морської піхоти	25
Левченко А.В. Стасюк О.В. Пропозиції оптимізації процесу закупівель у військовій частині	27
Мотрунич І.І. Мобілізаційна підготовка та мобілізація оборонного сектору національної економіки держави в умовах збройної агресії	28
Олієвська М.Г. Розвиток людського капіталу через фінансування військової освіти як один з пріоритетів національних інтересів та забезпечення національної безпеки України	29
Панухник О.В. Фінансове забезпечення військової потужності України: оцінка позицій у ключових міжнародних рейтингах	31

Пахольчук В.В. Застосування інституціональної теорії в оборонному секторі	32
Пустова О.Г., Яковчук Є.Ю. Грошове забезпечення військовослужбовців як основний мотиваційний чинник до проходження військової служби і гарант соціальної захищеності військовослужбовців.....	33
Ракова Ю.С., Волкович О.Ю. Соціальне забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України	34
Сизов А.І., Науменко Т. Заробітна плата в системі державних соціальних гарантій.....	36
Тітомир Ю.К., Новосьолов Ю.К. Приділення великої уваги фінансуванню наукової та науково-технічної діяльності в Україні.....	38
Федотова Я.Г., Череватий Т.В. Сектор безпеки та оборони України: фінансово-економічні аспекти забезпечення ефективного функціонування....	39
Чистик О.М., Огієвич О.В. Прогнозні показники видатків спеціального фонду у бюджетному запиті Міністерства Оборони України – середньострокова перспектива	41
Шрамко О.В., Воїнова К.В. Шляхи удосконалення внутрішнього контролю з урахуванням досвіду країн-членів НАТО	42
Секція 7 АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВІЙСЬКОВОГО ПРАВА	45
Бериславська О.М. Підготовка фахівців за програмою "Цивільно-військові відносини" у питаннях розбудови системи національної стійкості.....	46
Боброва Ю.Ю. Дотримання гендерного паритету у Збройних Силах України: сучасний стан.....	47
Братусь Р. Особливості використання військового майна в різних адміністративно-правових режимах.....	48
Волкович О.Ю. Перспективи розвитку взаємодії України та НАТО	49
Горячева К.С., Боровська О.Г. Правове регулювання діяльності військової організації держави	51
Гром А.М. Актуальні проблеми військового права.....	52
Гушин О.О. Деякі аспекти застосування терміну “збройна агресія” у сфері оборони.....	53
Дегтяр Я.Р. Переваги використання програмно-цільового методу (ДЮІ МВС України).....	54
Дегтярьов Д.О. Принципи демократичного цивільного контролю над силами оборони України.....	55
Єгоров М.В. Діяльність Військової служби правопорядку у сфері проведення службових розслідувань	56

Загайнов Є.А., Манішевський В.А. Деякі аспекти співвідношення окремих норм кримінального права України із складами злочинів, передбачених Римським статутом.....	57
Звоненко О.О. Історичні проблеми військового права	58
Капінус О.Ю. Відчуження військового майна як об'єкт адміністративно-правового регулювання	59
Карелін В.В. Щодо реформування військової служби правопорядку Збройних Сил України у військову поліцію	60
Кобець М.П. Щодо розмежування понять «цивільний контроль», «громадський контроль» та «публічний контроль»	61
Копач Р.В. Дотримання норм міжнародного гуманітарного права під час збройних конфліктів	62
Кудря О. Особливий статус військового майна як об'єкта охорони та захисту	63
Кузьмич І.І., Кузьмич І.І. Вдосконалення нормативного забезпечення діяльності військової поліції	64
Мосін С.С. Правові аспекти компетенції Військової служби правопорядку та інших правоохоронних органів України.....	65
Налуцишин Б.В., Братусь Р.С. Аналіз відповідності норм та національного законодавства та Римського Статуту на прикладі злочину катування.....	66
Онопрієнко С.Г. Щодо сутності категорії «інформаційна безпека».....	67
Опанасенко О.О., Горбачук О.П., Пасіка А.О. Об'єднання позовних вимог в цивільному процесі України. Правові наслідки для воєнної сфери	68
Остапенко І.О. До питання реалізації нової стратегії Національної безпеки України	69
Панасевич Л.А. Публічне управління у сфері оборони держави.....	70
Пасіка С.П., Скиба О.С., Воловик В.О. Правові засади адміністративного позову як засобу оскарження рішень, дій та бездіяльності у воєнній сфері України	71
Возник М.В., Піскун І.І. Окремі аспекти правової підготовки офіцерського складу Збройних Сил України	73
Пономаренко А.О., Волкович О.Ю. Конституційно-правовий статус ради Національної безпеки і оборони України	74
Свіріна К.С. Феномен військово-цивільних адміністрацій у системі публічного адміністрування.....	76
Ступак Д.Б. Адміністративно-правове забезпечення правового режиму воєнного стану	77
Тріус М.С. Концепції гуманітарної інтервенції та обов'язку із захисту (R2P) у міжнародних відносинах: поняття та передумови виникнення	78

Федотова Г.В. Політика та право: базові засади забезпечення національної безпеки держави	80
Цюрупа М.В. Актуальність поширення знань про міжнародне гуманітарне право у нових умовах	80
Чернявський А.А. Особливості кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку	82
Чижов Д.А. Проблеми нормативно-правового забезпечення захисту прав і свобод людини у сфері Національної безпеки	83
Шопіна І.М. Елементи правової культури військовослужбовця	84
Шульгін В.В. «Норвезька модель» СІМІС: доктринальні аспекти.....	85
Ярема А.В. Імплементация норм Римського Статуту в національне законодавство України: злочин геноциду	86
Секція 8 АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ГЕОПРОСТОРОВОЇ ПІДТРИМКИ ВІЙСЬК	88
Кольцов Р.Ю., Афонченко Д.С. Перспективні напрямки розвитку засобів наземної навігації	89
Бондарчук Г.В., Сафронов І.О. Використання безпілотних літальних апаратів для оновлення електронних карт.....	89
Булгаков А.А., Софієнко Д.О. Методика проведення геоінформаційного аналізу тактичних властивостей місцевості	90
Бурлаченко Є.В., Писаренко Р.В. Застосування геоінформаційних систем у Збройних Силах України.....	91
Васильчук К.В., Левінська Н.В. Аналіз основних принципів картографічної генералізації	91
Гашенко М.М., Левінська Н.В. Геоінформаційні системи в науках про землю	92
Герасименко Є.В. Особливості тривимірного моделювання засобами геоінформаційних систем	93
Горбенко В.О., Сівков С.В. Створення тривимірних моделей місцевості з використанням безпілотних літальних апаратів	94
Гритчук Д.В., Чухлеб О.В. Аналіз фотодокументів про місцевість	95
Дірей А.В., Циба М.М. Особливості проведення демаркації державного кордону України.....	95
Євтушенко А.О. Перспективи використання дронів для крупномасштабної зйомки місцевості.....	96
Коваль К.В. Особливості існування урбанізованих ландшафтів.....	97
Савков П.А., Ковальчук І.С. Особливості оцінки нерухомості житлового призначення	97

Козмуляк О.А., Холодов С.С. Переваги та недоліки цифрового друку в картографічному виробництві	98
Кольцов Р.Ю., Постольник М.М. Вирішення задач топографічного забезпечення з використанням геоінформаційних систем	99
Корячко Є.І., Яцина В-А.О. Застосування навігаційних систем в сучасному бою	100
Кролау В.О., Прищепа С.В. Отримання картографічної інформації за допомогою тривимірного сканування місцевості.....	100
Кругляк А.О., Савкова В.П. Відображення тактичної інформації на електронних картах	101
Кубявка М.Б. Проценко Я.М. Сучасний погляд на застосування ГІС та проблеми організації топогеодезичного і навігаційного забезпечення військ	102
Федченко О.П., Литвиненко Н.І., Пінчук О.О. ARCGIS Notebooks – дієвий інструмент аналітики даних у системах підтримки прийняття рішень.....	104
Марущак М.М., Писаренко І.А. Перспективи використання комплексних атласів військового призначення.....	105
Мельник Л.В., Шкут О.М. Планування та проведення аерофотозйомки ..	105
Писаренко Р.В., Постарниченко Н.С. Створення кадастрових планів за допомогою БПЛА.....	106
Литвиненко Н.І., Прищепа С.В., Швайко В.Г. Геопортальні технології як один з шляхів ефективного доведення геопросторових даних до користувачів Збройних Сил України.....	107
Савков П.А., Савка А.Д. Перспективи використання ударних БПЛА під час проведення ООС.....	108
Савков П.А., Сторубльов О.І. Статистичний аналіз алгоритмів ідентифікації наборів елементів у геоінформаційних системах	109
Сівков С.В., Фадєєва А.О. Використання графічних редакторів при редагуванні топографічних карт в Збройних Силах України.....	110
Федченко О.П., Пінчук О.О., Прищепа С.В. Технологія SURVEY123 FOR ARCGIS в контексті військових та гуманітарних операцій.....	111
Литвиненко Н.І., Федченко О.П., Швайко В.Г. Створення топографічних карт масштабу 1:500 000 (tpc) у відповідності до стандартів НАТО.....	112
Чухлєб О.В., Цицюра В.В. Переваги методів дистанційного зондування землі	113
Швайко В.Г., Прищепа С.В., Пінчук О.О. Аналіз змісту топографічних карт масштабу 1:500 000 (tpc) відповідно до стандартів НАТО.....	113

Секція 9 НАУКОВІ ПРОБЛЕМИ ВІЙСЬКОВОЇ ПОЛІТОЛОГІЇ ТА МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ	115
Артемов В.Ю., Литвиненко Н.І. Службовий ризик і ризик недосягнення цілі як психологічні чинники під час виконання військового обов'язку	116
Бачінський В.А. Історія українського війська як фактор державотворення в період «Української держави» гетьмана П. Скоропадського (1918р.)	117
Безбах В.Г. Особливості організації інформаційної роботи у збройних силах провідних держав-членів НАТО	118
Беланов К.О. Вплив факторів сучасного бою на психіку і поведінку військовослужбовців	119
Бондаренко Н.Д. Національна безпека України: стратегічні пріоритети та шляхи їх реалізації	120
Борискіна М. Високий морально-психологічний стан льотного складу – основа готовності до виконання бойового завдання	121
Власков М.В. Теоретико-методологічні засади аналізу сучасного авторитаризму	123
Гаврилюк А.С. Парадигма кіберзагроз в інтернет-дискурсі та їх вплив на формування міжнародного іміджу України	124
Гарькавий Є.М. Реалізації стратегічних комунікацій сил оборони в умовах проведення Операції Об'єднаних Сил	125
Голосна О.С. Суспільна свідомість як об'єкт політичного маніпулювання в умовах інформаційної війни	126
Джус О.А. Український контекст взаємовідносин США та Європейського Союзу	128
Довгий А.В. Агресивна політика Російської Федерації як фактор геополітичних змін	129
Дудник О.М. Використання сили як засобу гуманітарної інтервенції у міжнародних відносинах	130
Ким С.С. Динаміка змін балансу сил у Європі на тлі російсько-української війни	131
Кирик В.Л. Особистісний чинник формування геополітичного статусу держави	133
Кириченко А.В. Фактори, що впливають на психологічну готовність військовослужбовців десантно-штурмових військ Збройних Сил України під час виконання завдань за призначенням	135
Колюшева О.С. Україна у багатоплярному світі	136
Кравченко В.В. Психічні стани та їх вплив на адаптацію військовослужбовців у ході виконання завдань за призначенням	137
Кравченко К.О., Наседкін Д.Б. Програмне забезпечення для визначення психологічних характеристик військовослужбовців	138

Мельник Я.І. Сутність морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування Збройних Сил України	139
Науменко Д.В. Самостійна робота курсантів – шлях до ґрунтовних знань і професіоналізації.....	141
Олійник В.Л. Діяльність Європейського союзу щодо формування самостійної безпекової політики.....	142
Олійник Т.Р. Вплив фейкових повідомлень на психічне здоров'я військовослужбовців.....	143
Онопко Д.Ю. Зовнішні загрози економічній безпеці України та шляхи їх подолання	144
Остапченко І.М. Політика санкцій у міжнародних відносинах	145
Прісєкін Н.О. Україна в безпековій стратегії США.....	145
Скрибець В. Фейки та маніпуляції в медіа: що це таке і як з ними боротися	146
Сокол Д.М. Енергетична зброя у геополітичній стратегії Росії.....	148
Стужук Ю.П. Цивільно-військове співробітництво як чинник стабілізації суспільно-політичної обстановки в районі конфлікту (досвід НАТО і українська практика).....	149
Терехов Ю.І. Район перської затоки та Близький Схід, як зона стратегічних інтересів центрів сил.....	150
Тихомиров М.С. Роль історичної пам'яті у протистоянні інформаційній експансії.....	151
Токарчук Р.В. Виклики та загрози міжнародній безпеці в умовах глобалізованого світу.....	152
Українець В.М. Сутність морального компонента бойової потужності військ відповідно до стандартів НАТО	152
Філімонова Н., Макаруч М., Пампуха І.В., Нікіфоров М.М. Нейропсихологічне визначення здатності людини до ефективного виконання поставлених завдань.....	153
Хан Є.В. Військова освіта як важлива складова захисту національних інтересів держави.....	155
Штефаньо В.В. Модернізація озброєнь збройних сил Російської Федерації – реалії та загрози для України	156
Ющенко А.О. Засоби деструктивного комунікаційного впливу Російської Федерації на інформаційний простір України	157
Ющенко Д.О. Національна безпека як усунення загрози національним інтересам суспільства.....	158
Ясинська В.С., Мельшина О.В. Демократичний цивільний контроль як механізм забезпечення демократизації сектору безпеки і оборони.....	159

Секція 10 ОСНОВНІ ЗАСАДИ, ПРИНЦИПИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ У ВОЄННІЙ СФЕРІ.....	162
Гончарова Н.С. Кіберзахист як основна складова гібридної війни.....	163
Мірошніченко О.В., Охрамович М.М., Галушко С.О. Основні засади розвитку та функціонування національної системи забезпечення кібербезпеки держави.....	164
Коваль М.О., Шевченко В.В. Види загроз та пріоритети забезпечення кібербезпеки України.....	166
Кубявка М.Б., Лоза В.М. Виявлення інформаційних загроз в кіберпросторі з використанням лексико-семантичного аналізу.....	167
Кубявка М.Б., Савран В.О. Кібербезпека одна з найбільш актуальних та обговорюваних на всіх рівнях тем сьогодення в Україні та світі	169
Кубявка М.Б., Кубявка Л.Б. До питання кібербезпеки та інформаційної безпеки України.....	170
Лалетін С.П., Коваль М.О. Кібертероризм як основний фактор загрози кібербезпеці.....	172
Попков Б.О., Мірошніченко О.В., Пусан В.В. Деякі питання стратегічного контексту забезпечення кібербезпеки держави	173
Попков Б.О., Галушко С.О., Шевченко В.В. Щодо формування переліку сценаріїв реалізації інформаційних та кіберзагроз проти України.....	176
Роллер В.М. Щодо нормативно-правового регулювання формування переліку об'єктів критичної інфраструктури.....	178
Толок І.В., Пампуха І.В., Галушко С.О. Деякі принципи та обмеження діяльності суб'єктів забезпечення кібербезпеки держави	179
Савран В.О., Пусан В.В., Лалетін С.П. Деякі підходи до забезпечення кібербезпеки держави	180
Толок І.В., Пампуха І.В., Лоза В.М. Щодо підходів до розроблення концептуальних засад проекту Стратегії кібербезпеки України на 2021-2025 роки	182
Філіппова В.Д., Зіньковський О.М. Кіберпростір як сфера ведення військових дій	184

спеціальних засобів забезпечення громадського порядку в Україні відсутній. І в зв'язку з цим виникає ряд питань, які не мають правової регламентації:

1. наявні нормативно-правові акти регулюють не всі можливі правовідносини щодо обігу спеціальних засобів;
2. відсутність регулювання породжує наслідок – відсутність цілісного адміністративно-правового режиму;
3. неоднорідність нормативно-правової бази з даного питання, що має негативний вплив на процесуальну складову.

На нашу думку, наявність прогалін у правовому регулюванні визначення адміністративно-правового режиму майна має негативний вплив під час взаємодії з обігом видів майна, регулювання яких не регламентовано законодавством. Рішення даної проблеми ми вбачаємо у ліквідації наявних прогалін шляхом прийняття відповідних підзаконних нормативно-правових актів, які б узгоджували використання військового майна в різних адміністративно-правових режимах.

к.ю.н., доц. Волкович О.Ю. (ХДУ)

Перспективи розвитку взаємодії України та НАТО

Концептуальним документом щодо наміру України побудувати відносини з ЄС на фундаментальних принципах інтеграції стала Постанова Верховної Ради України від 2 липня 1993 року «Про основні напрями зовнішньої політики України», де закріплювались наступне: «Україна здійснює відкриту зовнішню політику і прагне до співробітництва з усіма заінтересованими партнерами, уникаючи залежності від окремих держав чи груп держав... Україна не є ворогом жодної держави» [1]. Відносини між Україною та Європейським Союзом були започатковані в грудні 1991 року, коли Міністр закордонних справ Нідерландів, як представник головуєчої в ЄС країни, у своєму листі від імені Євросоюзу офіційно визнав незалежність України.

Далі було прийнято низку нормативних актів, серед них посів чільне місце Закон України «Про засади внутрішньої політики», який закріпив те, що «Україна як європейська держава здійснює відкриту зовнішню політику і прагне рівноправного взаємовигідного співробітництва з усіма заінтересованими партнерами, виходячи насамперед з необхідності гарантування безпеки, суверенітету та захисту територіальної цілісності України» [2].

Становлення та розвиток України як члена сім'ї визначено Стратегією сталого розвитку «Україна-2020», схваленою Указом Президентом України №5/2015 від 12 січня 2015 року, першочерговим заходом цих реформ стало реформування системи національної безпеки та оборони.

Наша держава проходить досить важкий шлях кардинального реформування та перетворення в різних сферах: соціально-економічного, культурно-ідеологічного та політичного напрямках. Різні чинники прискорили та ускладнили цей процес, однозначно, військові конфлікти та

«узурповані принципи влади» породили недовіру населення до суб'єктів державновладних повноважень. У ч.5 ст.1 Конституції України чітко проголошено, що Верховна Рада України від імені українського народу – громадяни України всіх національностей «підключуючись про зміцнення громадянської злагоди на землі України та підтверджуючи європейську ідентичність Українського народу і незворотність європейського та євроатлантичного курсу України» [3].

Дослідженню проблемних аспектів взаємовідносин зовнішньої політики України та НАТО присвячено публікації вчених, зокрема: адміністративістів, політиків, військово-політичних діячів: В. Вдовенка, А. Зленка, Г. Ситника, І. Грицяка, А. Гальцова, В. Долгова та ін.

Відповідно до ст. 2 Хартії закріплено основоположні принципи розвитку відносин між Україною та НАТО виступають наступні:

- безпека всіх держав у регіоні ОБСЄ є неподільною, що жодна країна не може будувати свою безпеку за рахунок безпеки іншої країни, та що жодна країна не може розглядати жодну частину регіону ОБСЄ як сферу свого впливу;
- утримуватися від загрози силою або використання сили проти будь-якої держави будь-яким чином, не сумісним з принципами Статуту ООН або Хельсінкського Заключного акту, якими керуються країни-учасниці;
- визнавати невід'ємне право всіх держав вільно обирати та застосовувати власні засоби забезпечення безпеки, а також право свободи вибору або зміни своїх засобів забезпечення безпеки, включаючи союзницькі договори, по мірі їх еволюції;
- поважати суверенітет, територіальну цілісність та політичну незалежність всіх інших держав, непорушність кордонів та розвиток добросусідських відносин;
- визнавати верховенство права, зміцнювати демократію, політичний плюралізм та ринкову економіку;
- визнавати права людини та права осіб, що належать до національних меншин;
- запобігання конфліктам та врегулювати спори мирними засобами у відповідності до принципів ООН та ОБСЄ [3, ст.2].

Таким чином, задекларований європейський курс, поки нажалі не вдалося належним чином запровадити в позитивні та відчутні для громадян політичні, соціально-економічні зміни. Водночас, у внутрішній політиці влада використовувала засоби та методи, відмінні від європейських принципів і стандартів [4, с.11]. Загалом це дискредитувало і послабило європейську ідею всередині країни і викликало у ЄС «втому» від України. Також до основних вад України по вступу в НАТО слід віднести: відсутність серйозної єдиної державної зовнішньополітичної стратегії; дефіцит досвіду професійних питань євроінтеграції; брак комунікації; зміна уряду, що тягне чергові кадрові трансформації у міністерства та ін.

Список використаних джерел:

1. Про основні напрями зовнішньої політики України: Постанова Верховної Ради України від 2 липня 1993 р. №3360-ХІІ (втрата чинності від 20.07.2010 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3360-12#Text>.

2. Про засади внутрішньої політики: Закон України від 1 липня 2010 р. №2411-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 40. Ст. 527.

3. Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст.141. (із змінами та доповненнями від 7 лютого 2019 року № 2680-VIII).

4. Європейська інтеграція України: еволюція, проблеми, здобутки. *Національна безпека і оборона*. 2020. №1-2 (181-182). С.11-22.

*к.е.н., доц. Горячева К.С. (ВІКНУ)
Боровська О.Г. (ВІКНУ)*

Правове регулювання діяльності військової організації держави

Питання правового регулювання діяльності військової організації держави сьогодні досить актуальні у зв'язку з реформами, які проводяться у Збройних силах України.

Сьогодні існує багато суперечностей стосовно проходження військової служби за призовом та на добровільній основі, різке падіння рівня соціальної значущості військової служби та разом з тим загострення проблем національної безпеки, відсутність механізму дії законодавства про альтернативну службу, при цьому військова організація держави відіграє визначальну роль, лише підкреслюють актуальність вивчення проблем військового права та окремих його інститутів. Досить актуальним також є питання, що стосуються правового статусу тих осіб, які у передбаченому чинним законодавством порядку виконують обов'язки військової служби. Військова сфера беззаперечно має гарантувати захищеність суспільства від зосередження небезпечних для людей елементів матеріального і соціального походження, хоч і попри спеціальний режим її функціонування, недоступність для широкого загалу окремих сторін діяльності.

Військове право є предметом професійного освоєння вже накопичених знань про військово-правову сферу діяльності держави та людей, постійно зайнятих у цій сфері, які мають статус військовослужбовців, про основи, принципи та правила функціонування військової організації суспільства, забезпечення її цілісності та спрямованості на захист соціальних цінностей, що несуть у собі ідеї державності, суверенітету, національної безпеки.

Таким чином, військове законодавство посідає особливе місце в правовій системі України. Його особливість полягає в тому, що військове право не є однозначно комплексним чи чинно галузевим феноменом, а унікальним правовим явищем зі своїми власними атрибутами та закономірностями, які втілюють все різноманіття військово-професійної сфери і виступає відносно самостійним чинником регулювання військових відносин. Отже, удосконалення військового законодавства України є однією з найактуальніших парадигм забезпечення обороноздатності України.